

เอกสารแนะแนว ชุด : กลวิธีสู่การเป็นผู้ให้คำปรึกษา

ฉบับที่ 4

การให้คำปรึกษา ช่วยแก้ไขปัญหาคือชีวิต

กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารแนบแนว ชุด : กลวิธีสู่การเป็นผู้นำคำปรึกษา ฉบับที่ 4

ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ

กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารแนบแนว ชุด : กลวิธีสู่การเป็นผู้ให้คำปรึกษา ฉบับที่ 4

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2545

จำนวนพิมพ์ 30,000 เล่ม

ลิขสิทธิ์เป็นของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ISBN 974-269-2742

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

2249 ถนนลาดพร้าว วังทองหลาง กรุงเทพมหานคร

นายณัฐพันธ์ กาญจนรินทร์ ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา

“...คำว่าครูนั้นเป็นคำที่สูงยิ่ง เพราะถือว่าเป็นผู้ที่ได้รับ
รับการเคารพบูชาได้ ฉะนั้นได้ชื่อหรือเรียกตัวว่าเป็นครู
ก็ต้องบำเพ็ญตนให้ดี บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์
บำเพ็ญตนให้เป็นที่น่าเชื่อถือได้ เพราะว่าผู้ใดเป็นครูแล้วไม่
บำเพ็ญตนให้เป็นที่น่าเชื่อถือได้ ก็เท่ากับบกพร่อง...”

...ครูเป็นผู้ถ่ายทอดวิชาการและเป็นผู้ถ่ายทอด
ความประพฤติ วิธีประพฤติตน วิธีคิด และความดีงาม
ทุกอย่างซึ่งจะสร้างให้บุคคลเป็นคนที่ดี เป็นคนที่ไม่เป็น
ภัยต่อผู้อื่น ตรงกันข้ามเป็นผู้ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ต่อ
ส่วนรวม และตัวเองก็จะได้รับประโยชน์ว่าเป็นคนที่เจริญ...”

พระบรมราชาธิราชวชิราวุธสมเด็จพะเจ้าอยู่หัว

คำนำ

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มุ่งเน้นที่จะส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญาและมีความสุข ในการส่งเสริมและพัฒนาดังกล่าว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสอนคนไปพร้อมๆ กับ การสอนหนังสือหรือความรู้ ซึ่งเป็นหน้าที่ของครูทุกคน การเอาใจใส่ดูแล ให้ความรัก ความเมตตา เป็นที่พึ่งที่ปรึกษา เป็นวิธีที่จะช่วยนำพาให้ผู้เรียน พ้นจากสภาวะการเสี่ยง ไม่เข้าสู่ปัญหาต่างๆ ได้ง่าย และเติบโตเป็นบุคคล ที่มีคุณภาพของประเทศต่อไป

กรมวิชาการตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้ จึงได้จัดทำเอกสาร แนะนำ ชุด : **กลยุทธ์การเน้นผู้ในตำบวิชา** เพื่อช่วยให้ครูทุกคนที่ต้อง ทำหน้าที่ดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนได้ศึกษาและเพิ่มพูนทักษะของตนเองให้เกิด ความมั่นใจและสามารถเป็นที่พึ่งให้คำปรึกษาเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง มีหลักการ โดยมีได้ให้คำปรึกษาไปตามความรู้สึกหรือตามสิ่งที่คิดว่าน่าจะเป็น เพราะ อาจเกิดผลเสียหรือเป็นอันตรายกับชีวิตของผู้เรียนได้

กรมวิชาการขอขอบคุณ คณะดำเนินการและผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่เสียสละเวลาร่วมมือร่วมใจกันจัดทำเอกสารชุดนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี และ ขอขอบคุณผู้อ่านทุกท่านที่จะให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ กลับมายังศูนย์แนะนำ การศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ เพื่อการพัฒนาเอกสารให้ดียิ่งขึ้นในโอกาส ต่อไป

(นายประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์)

อธิบดีกรมวิชาการ

คำชี้แจง

เอกสารแนบแนว ชุด : **กลวิธีสู่การเป็นผู้นำให้คำปรึกษา** ได้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อครูทุกคนที่มีหน้าที่ดูแลช่วยเหลือให้คำปรึกษา แก่ไขปัญหาผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา เพื่อให้การช่วยเหลือแก่ไขปัญหาได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เอกสารชุดนี้มีทั้งหมด 4 ฉบับ แต่ละฉบับมีจุดเน้นและสาระ ที่แตกต่างกันไปดังนี้

ฉบับที่ 1 การให้คำปรึกษา เรืองรู้-ครูก็ได้ เป็นเอกสารที่ประมวลหลักและสาระสำคัญ เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา ให้ผู้อ่านได้เข้าใจในภาพรวม ซึ่งเป็นภาพกว้าง ประกอบไปด้วย เรื่อง ความจำเป็นที่ต้องเป็นผู้ให้คำปรึกษา ธรรมชาติของมนุษย์ ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ พฤติกรรมของมนุษย์ กระบวนการให้คำปรึกษา และทักษะการให้คำปรึกษา

ฉบับที่ 2 ทักษะการให้คำปรึกษา (1) เป็นเอกสารที่เจาะลึกกว่าฉบับที่ 1 ซึ่งเน้นสาระเกี่ยวกับทักษะต่างๆ ที่ใช้ในการให้คำปรึกษา พร้อมทั้ง ตัวอย่างและแบบฝึกหัดให้ผู้อ่านได้ลองทำด้วยตนเอง เพื่อทดสอบความรู้ ความเข้าใจในทักษะการฟัง ทักษะการถาม ทักษะการเจียบ ทักษะการทวนซ้ำ ทักษะการใส่ใจ ทักษะการทำความเข้าใจ และสุดท้ายได้เสนอตัวอย่างที่ เต็มรูป โดยมีขั้นตอนของการให้คำปรึกษาและการใช้ทักษะต่างๆ ให้เข้าใจยิ่งขึ้น

ฉบับที่ 3 ทักษะการให้คำปรึกษา (2) เป็นเอกสารลักษณะเดียวกับ ฉบับที่ 2 โดยเพิ่มทักษะอื่นๆ ต่อไปอีกคือ ทักษะการทำความเข้าใจ ทักษะ การสะท้อนความรู้สึก ทักษะการตีความ ทักษะการสังเกต ทักษะการให้ความ มั่นใจ ทักษะการสรุปความ พร้อมตัวอย่างและแบบฝึกหัดให้ผู้อ่านได้ทดลองฝึก

ด้วยตนเอง สุดท้ายได้เสนอตัวอย่าง ที่มีขั้นตอนของการให้คำปรึกษาและทักษะที่ใช้ให้เห็นเพื่อความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

ฉบับที่ 4 การให้คำปรึกษาช่วงแก๊โป่ยนาชีวิต เป็นเอกสารที่เสนอตัวอย่างการให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหาต่างๆ และชี้ประเด็นให้เห็นว่าการถามหรือการพูดคุยกันในแต่ละประโยคหรือบทสนทนานั้น ถามเพื่ออะไร เพื่อให้เกิดการพูด การถามที่วกไปวนมา จนไม่ทราบว่าจะพูดอะไรและทำอะไรต่อไป และสุดท้ายได้นำเสนอการบันทึกการให้คำปรึกษาอย่างง่าย และย่อๆ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

การศึกษาเอกสารชุดนี้ควรศึกษาทั้ง 4 ฉบับ โดยศึกษาฉบับที่ 1 ก่อน เพื่อให้เห็นภาพรวมทั้งหมดหรือหลักสำคัญ แล้วจึงศึกษา ฉบับที่ 2, 3 และ 4 ตามลำดับ ในการศึกษาจะเป็นการค่อยๆ ศึกษาค้นคว้าหากได้ฝึกทำแบบฝึกหัดตามที่ได้เสนอไว้พร้อมทั้งฝึกปฏิบัติจริง โดยการให้คำปรึกษากับลูกศิษย์ของตนและบันทึกไว้ตามที่ได้เสนอแนะซึ่งในไม่ช้าท่านจะมีทักษะและประสบการณ์ที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาที่ดีและสามารถช่วยเหลือผู้เรียนของตนได้เป็นอย่างดี

ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ

สิงหาคม 2545

สารบัญ

หน้า

ความนำ

ปัญหาหาโรงเรียนสายและตัวอย่างการบันทึก 3

ปัญหาการปรับตัวกับเพื่อนและตัวอย่างการบันทึก 10

ปัญหาการเลือกอาชีพและตัวอย่างการบันทึก 17

ปัญหาผู้สาวและตัวอย่างการบันทึก 25

ปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศและตัวอย่างการบันทึก 33

ปัญหาไม่กล้าปฏิเสธและตัวอย่างการบันทึก 43

บทสรุป 52

ความนำ

สถานศึกษาทุกแห่งไม่ว่าจะเป็นขนาดเล็กหรือใหญ่ ล้วนแล้วแต่จะต้องมีปัญหามาให้แก้ไขทั้งสิ้น ซึ่งปัญหาดังกล่าว มิใช่มีเพียงปัญหาด้านการเรียนเท่านั้น ยังมีปัญหาอื่นๆ อีกมากมาย ซึ่งบางทีครูอาจนึกไม่ถึงว่าจะเกิดกับผู้เรียนของตนหรือสถานศึกษาของตน เช่น ปัญหาการติดสารเสพติด ปัญหาประพฤติตนไม่เหมาะสม ปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศหรือปัญหาชู้สาว เป็นต้น

ปัญหาไม่ว่าจะเป็นลักษณะใด ล้วนแต่ต้องการการแก้ไขทั้งสิ้น มิฉะนั้นก็จะกลายเป็นปัญหาที่เรื้อรัง และทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ ครูที่ปรึกษาที่เป็นผู้อยู่ใกล้ชิดผู้เรียน ย่อมจะช่วยเหลือคลี่คลายปัญหาต่างๆ ได้ทันเหตุการณ์ทันเวลา หากครูได้รู้จักเข้าใจผู้เรียนของตน ศึกษาสาเหตุของปัญหา เมื่อทราบสาเหตุก็สามารถหาทางแก้ไขและพัฒนาผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้นได้

เอกสารฉบับนี้ได้พยายามเสนอตัวอย่างการให้คำปรึกษาในปัญหาต่างๆ ที่เกิดกับผู้เรียนและชี้ประเด็นให้ทราบว่า แต่ละบทหรือแต่ละประโยคที่สนทนากันนั้น ถามเพื่ออะไร เพราะการให้คำปรึกษา แม้ว่าจะมีลักษณะเหมือนการพูดคุยกันธรรมดา แต่ในการพูดคุยกันธรรมดานั้น ต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจนผู้ให้คำปรึกษาใหม่ๆ หรือเริ่มทำแรกๆ มักจะพูดคุยหรือสนทนากันไปเรื่อยๆ เพราะไม่ทราบว่าถามอะไร เพื่ออะไร จนบางครั้งใช้เวลานานมาก ยังไม่สามารถทราบเป้าหมายหรือประเด็นที่จะพูดได้ การสนทนาจึงวกไปวนมา และสุดท้ายเมื่อจบการสนทนา ก็มีได้อะไร เสียเวลาไปเปล่าๆ ทั้งผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา

ลองอ่านตัวอย่างการให้คำปรึกษาปัญหา.....

ท่านจะทราบว่ามีเป้าหมายหรือประเด็นอะไร

แล้วลองคิดถึงตนเองว่า ถ้าหากเป็นตัวท่าน

จะพูดว่าอย่างไร

ปัญหาโรงเรียนสาย

กล้า เป็นนักเรียนชั้น ม. 6 ที่มีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีมากได้มาพักกับญาติที่อยู่ในค่ายทหารใกล้ๆ กับโรงเรียน เนื่องจากบิดามารดาอยู่ต่างอำเภอ ฝ่ายปกครองมองว่ากล้าเป็นคนไม่มีระเบียบวินัย เพราะมาโรงเรียนสายเป็นประจำ ทำให้ถูกตัดคะแนนความประพฤติ ครั้งหลังสุดฝ่ายปกครองเชิญผู้ปกครองมาทำทัณฑ์บนและให้กล้ามาพบครูแนะแนว เพื่อแก้ไขปัญหามาโรงเรียนสาย

กล้า : สวัสดีครับอาจารย์ อาจารย์ฝ่ายปกครองให้
มาพบอาจารย์ครับ

ครู : สวัสดีกล้า นั่งลงก่อนสิ ครูดีใจด้วยที่เธอสอบ
โค้วต้ามหาวิทยาลัยได้.....

(พักทบทวนเพื่อสร้าง
ความคุ้นเคย)

กล้า : ขอขอบคุณครับ แต่ช่วงนี้ผมมีปัญหาถูกทำ
ทัณฑ์บนเรื่องมาโรงเรียนสาย คราวต่อไป
ผมคงถูกสั่งพักการเรียนแน่ๆ เลย

ครู : กล้ากังวลใจ เรื่องการมาสายจนถูกทำ
ทัณฑ์บนและต่อไปจะถูกสั่งพักการเรียน
ถ้ามาสายอีก.....

(ทบทวนคำพูด
เพื่อให้เกิดความ
ชัดเจนในปัญหา)

กล้า : ครับ ผมจะทำอย่างไรครับ

- ครู : กลับอกสาเหตุของการมาโรงเรียนสาย ได้ไหมคะ (ถามเพื่อให้กล้า
สำรวจปัญหา
ของตน)
- กล้า : ผมมีงานที่ต้องทำหลายอย่างก่อนที่จะมาโรงเรียน
ผมตื่น 6 โมง ช่วยนำจัดเสื้อผ้า และของที่จะนำไป
ขายที่ตลาด ซึ่งจะเสร็จ 7 โมง จากนั้นผมก็จะ
จัดตารางเรียน ทำกับข้าวให้น้อง ชักผ้า แล้วก็
แต่งตัวมาโรงเรียน
- ครู : เธอมาถึงโรงเรียนกี่โมง
- กล้า : ประมาณ 8 โมงครึ่ง ซึ่งเพื่อนๆ ก็เข้าชั้นเรียน
หมดแล้ว
- ครู : กิจกรรมหลัง 7 โมงเช้า ทำให้กล้าใช้เวลามากและ
มาโรงเรียนไม่ทันใช่ไหมคะ
- กล้า : จริงๆ แล้ว ผมมาโรงเรียนทัน แต่ผมอยู่ค่ายทหาร
เขาปล่อยน้ำประปาประมาณ 7 โมงครึ่ง ซึ่งผมต้อง
ใช้น้ำในการชักผ้าและอาบน้ำด้วยครับ
- ครู : ปัญหาที่เกิดขึ้นคือน้ำประปา เพราะกล้าต้องใช้
ชักผ้าและอาบน้ำ ซึ่งต้องรอการปล่อยน้ำจาก
ค่ายทหาร แล้วค่ายทหารปล่อยน้ำเวลาเดียวหรือคะ
- กล้า : ครับ
- ครู : แล้วที่บ้านใช้น้ำได้อย่างไรคะ ในเวลาอื่น

กล้า : เราจะรองน้ำใส่ตุ่มเอาไว้ด้วย แต่ก็พอใช้ไปวันๆ
เท่านั้นแหละครับ ไม่พอซักผ้าหรือครับ

ครู : หมายความว่าอย่างไรคะ พอใช้ไปวันๆ

(ถามเพื่อสะท้อน
ให้เห็นปัญหา)

กล้า : เมื่อผมซักผ้าอาบน้ำเสร็จ ผมก็เปิดน้ำใส่ตุ่ม
เมื่อจะมาโรงเรียนก็ต้องปิดน้ำ

ครู : ปัญหาของกล้าคือ มีเวลาน้อยที่จะรองน้ำใส่ตุ่ม
เพราะต้องรีบมาโรงเรียน ในวันหยุดกล้าทำ
อะไรคะ

(สรุปปัญหาเพื่อ
ให้เกิดความ
กระจ่างแจ้ง)

กล้า : ก็เหมือนเดิมครับ เขาเปิดน้ำ 7 โมงครึ่ง แต่
ตุ่มน้ำเรามีแค่ 2 ใบครับ

ครู : ถ้ามีตุ่มมากกว่า 2 ใบ กล้าคิดว่าจะทำ
อะไรได้คะ

(ถามเพื่อท้าทาย
ให้กล้าหาแนว

กล้า : ผมก็จะรองน้ำให้เต็มตุ่มในเช้าวันเสาร์กับ
เช้าวันอาทิตย์

ทางในการ
แก้ปัญหา)

ครู : แล้วจะพอใช้หรือคะ วันจันทร์ถึงวันศุกร์
กล้าต้องซักผ้าและอาบน้ำทุกวันใช่ไหมคะ

กล้า : ใช่ครับ แล้วผมก็จะรองน้ำเพิ่มทุกวัน
ในขณะที่ผมซักผ้า อาบน้ำและไปแต่งตัว
แต่มันไม่มีตุ่มครับ

ครู : ปัญหาที่ว่าไม่มีตุ่ม ไม่มีเพราะอะไรคะ

(ถามเพื่อหา
เหตุผลของกล้า)

กล้า : ไม่ได้ซื้อมาเพิ่มครับ

ครู : ไม่ได้ซื้อมาเพิ่ม

กล้า : ครับ ผมไม่ได้บอกคุณน้า

ครู : บอกสาเหตุของการไม่บอกคุณน้าได้ไหมคะ

กล้า : ผมคิดไม่ถึงครับ พอดีกับอาจารย์ ก็ค่อยๆ
คิดออกครับ ถ้ามีตุ้มเพิ่มผมรองน้ำได้ ผมก็ทำ
อะไรได้จริงๆ และผมจะตื่นนอนตี 5 และซักผ้า
ในตอนเย็น ผมก็จะได้ไม่ต้องยุ่งตอนเช้า
ผมก็จะมาโรงเรียนทันครับ

ครู : ค่ะ

กล้า : ผมจะบอกคุณน้าให้ซื้อตุ้มเพิ่ม จริงๆ คุณน้าก็ไม่ว
สาเหตุว่าทำไมผมถึงมาโรงเรียนสาย ยิ่งบนผมว่า
ทำอะไรซักอย่างเลยมาโรงเรียนสาย ผมแก้ไขได้แล้วครับ
ต่อไปผมคงไม่ต้องมาสาย ผมจะได้ไม่มีปัญหา
กับฝ่ายปกครอง ผมจะพยายามเรียนไควต้า
ให้ดีที่สุดเลย ขอขอบคุณอาจารย์มากครับ

ครู : ยินดีค่ะ

จากการติดตามผลหลังการให้คำปรึกษา กล้ามาโรงเรียนทันเช้าแถว
เคารพธงชาติ และไม่มีปัญหาเรื่องการมาสายอีกเลย

รองฝาก-กันลัม

ให้คำปรึกษาแล้ว ลองบันทึกย่อๆ

เก็บไว้ จะเป็นประโยชน์ในโอกาสต่อไป

ตัวอย่าง การบันทึกการให้คำปรึกษา

โรงเรียน **จรัญญูวิทยา** จังหวัด **เชียงใหม่**
ผู้ขอรับการให้คำปรึกษาชื่อ **นายกกล้า** นามสกุล **รักชาติ**
ชั้น **ม. 6/2**

ลักษณะการเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา

- ☐ ผู้เรียนมาเอง
- ☐ ครูที่ปรึกษาแนะนำ
- ☒ ครูฝ่ายปกครอง
- ☐ อื่นๆ.....(โปรดระบุ)

วันที่ **21** เดือน **มกราคม** พ.ศ. **2545** เวลา **09.00 - 10.00** น.

ปัญหา นักเรียนมาโรงเรียนสายเป็นประจำ

สาเหตุ

1. ต้องช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน
2. ค่ายทหารปล่อยน้ำประปาสาย (นักเรียนอยู่ในค่ายทหาร)

การให้คำปรึกษา

- 1) ให้นักเรียนสำรวจหาสาเหตุปัญหาการมาโรงเรียนสาย
- 2) ครูและนักเรียนร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหา
- 3) นักเรียนค้นพบวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง

การนัดหมายครั้งต่อไป

-

การติดตามผล

สอบถามจากฝ่ายปกครอง ครูที่ปรึกษา และตัวนักเรียน

ลงชื่อ.....

(นางชดช้อย คนตรง)

ผู้ให้คำปรึกษา

ปัญหาการปรับตัวกับเพื่อน

เรณูเป็นนักเรียนชั้น ม. 2 เป็นลูกคนโต มีพี่น้อง 3 คน พ่อมีอาชีพเป็นช่างไม้ แม่มีอาชีพรับจ้างซักผ้า ฐานะครอบครัวปานกลาง เรณูมีนิสัยคิดมาก มองโลกในแง่ร้าย ชอบอยู่ตามลำพัง เมื่ออยู่ที่โรงเรียนเรณูจะไม่มีเพื่อน เมื่อครูมอบหมายให้ทำรายงานกลุ่ม เรณูจะไม่มีกลุ่ม เพราะเพื่อนปฏิเสธ เรณูมองว่าเพื่อนในห้องเห็นแก่ตัวที่ไม่ยอมรับเขาเข้ากลุ่ม

การให้คำปรึกษา ครั้งที่ 1

ครูที่ปรึกษาพาเรณูมาพบครูแนะแนวที่ห้องให้คำปรึกษา เพื่อให้การช่วยเหลือเรณูที่ปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้

ครู : สวัสดีค่ะ เรณูมีเรื่องอะไรที่จะเล่าให้ครูฟังบ้างคะ (พูดเพื่อสร้าง
ครูอยากให้หนูสบายใจว่าเรื่องที่เรารู้ด้วยกัน
ในวันนี้เป็นเรื่องที่จะช่วยกันแก้ปัญหาและเป็น
ความลับระหว่างครูกับหนูเท่านั้น)

เรณู : หนูอยากลาออก หนูไม่อยากมาโรงเรียน
(ก้มหน้า)

ครู : อะไรที่ทำให้หนูคิดเช่นนั้น (ถามเพื่อหา
สาเหตุ)

เรณู : เพื่อนเห็นแก่ตัว หนูเบื่อบอกเลยค่ะ

ครู : หนูรู้สึกว่าเป็นเพื่อนทำให้หนูเบื่อเพราะเขา
เห็นแก่ตัว

(พูดเพื่อให้เรณู
รับรู้ความรู้สึก
ของตนเอง)

เรณู : ค่ะ

ครู : หนูลองเล่าประเด็นที่ว่าเพื่อนเห็นแก่ตัว
ให้ครูฟังซิ

(ถามเพื่อสรุป
ประเด็นที่
สำคัญ)

เรณู : เพื่อนไม่ยอมให้หนูเข้ากลุ่มเวลาทำรายงาน
ทำให้หนูมีปัญหาในเรื่องของการเรียน

ครู : อะไรที่หนูคิดว่า เพื่อนไม่ยอมรับ

เรณู : เพื่อนบอกว่า หนูเป็นคนพูดจาตูดถูก เย้ยหยัน
ไม่ค่อยช่วยเหลือเพื่อนในการทำงาน
ไม่ให้ความร่วมมือ

ครู : หนูคิดว่าหนูเป็นอย่างที่เพื่อนพูดหรือเปล่า

เรณู : หนูไม่แน่ใจค่ะ อาจารย์ช่วยบอกหนูหน่อย
ได้ไหมค่ะ

(ถามเพื่อให้
เรณูสำรวจตัวเอง)

ครู : ในห้องเรียนของหนูใครเป็นเพื่อนที่หนู
ไว้ใจมากที่สุด

(ถามเพื่อเชื่อมโยง
ไปสู่ปัญหา
ของเรณู)

เรณู : มี 2 คนค่ะ คือ หัวหน้าชั้นที่ชื่อสมชาย และ
รองหัวหน้าชั้นที่ชื่อสมศรีค่ะ ทั้ง 2 คนเข้าใจหนู
มากที่สุด

ครู : หนูคิดว่าเพื่อนในห้องชอบสมชายและสมศรี
เหมือนหนูไหมคะ

เรณู : ชอบค่ะ

ครู : หนูเคยคิดไหมคะว่า ทำไมเพื่อนๆ ถึงชอบ
สมชายและสมศรี เหมือนกับหนู

(ถามเพื่อให้เรณู
คิดวิเคราะห์
เปรียบเทียบลักษณะ
ที่เพื่อนๆ ชอบ)

เรณู : เขาทั้งสองคนเป็นคนพูดจาดี และมีน้ำใจ
กับเพื่อนทุกคน

ครู : หนูพอจะบอกครูได้หรือยังว่า การที่เพื่อน
ของหนูไม่ให้หนูเข้ากลุ่มเพราะอะไร

(ถามเพื่อให้เรณู
เผชิญหน้ากับความ
รู้สึกและพบปัญหา
ของตน)

เรณู : หนูพอจะทราบแล้วว่า หนูต้องมีน้ำใจ
กับเพื่อน ช่วยงานเพื่อน และพูดจา
ไพเราะกับเพื่อนๆ ถ้าหนูทำได้แบบนี้
ปัญหาก็จะไม่เกิดขึ้น

ครู : ครูคิดว่าหนูต้องทำได้ และนำวิธี
ที่หนูคิดไปปฏิบัติกับเพื่อนๆ
แล้วนำมาเล่าให้ครูฟังนะ

(พูดเพื่อให้

กำลังใจ)

เรณู : ขอบคุณค่ะ หนูจะลองไปปฏิบัติดูค่ะ

ผลจากการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาได้นัดหมายเรณู เพื่อติดตาม
ผลการแก้ปัญหาของเรณู เป็นระยะๆ จนกระทั่งเรณูสามารถปรับตัวเข้ากับ
กลุ่มเพื่อนๆ ได้อย่างมีความสุข

ตัวอย่าง การบันทึกการให้คำปรึกษา

โรงเรียน สุขสันต์ผดุงวิทยา
ผู้ขอรับการให้คำปรึกษาชื่อ ค.ญ.เรณู
ชั้น ม. 2/9

จังหวัด พังงา
นามสกุล ผู้พี่

ลักษณะการเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา

- ☐ ผู้เรียนมาเอง
☒ ครูที่ปรึกษาแนะนำ
☐ ครูฝ่ายปกครอง
☐ อื่นๆ.....(โปรดระบุ)

วันที่ 21 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545 เวลา 15.30 - 16.30 น.

ปัญหา ไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อน ปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้

สาเหตุ พฤติกรรมของเรณูเอง คือ พุดจาจุกๆ เย้ยหยัน ไม่ค่อยช่วยเหลือเพื่อนในการทำงาน

การให้คำปรึกษา

- 1) ให้นักเรียนสำรวจตนเองเพื่อหาสาเหตุของปัญหา
- 2) ให้นักเรียนเสนอตัวแบบของเพื่อนที่ทุกคนชื่นชอบ
- 3) นักเรียนค้นพบแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมของตนเอง

การนัดหมายครั้งต่อไป 28 กุมภาพันธ์ 2545 เวลา 15.00 น.

- การติดตามผล
1. สังเกตจากการนัดหมายพูดคุยในครั้งต่อไป
 2. สอบถามจากครูผู้สอน ครูที่ปรึกษา เพื่อน

ลงชื่อ.....

(นางสาวอุ๋นใจ จิตอารี)

ผู้ให้คำปรึกษา

ปัญหาการเลือกอาชีพ

กล้วยไม้เป็นเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่ง เธอกำลังวิตกกังวลเกี่ยวกับการเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับตนเอง เนื่องจากใกล้ถึงเวลาที่จะต้องสอบวัดความรู้ของทบวงมหาวิทยาลัยแล้ว วันหนึ่งกล้วยไม้เข้ามาพบครูเพื่อขอคำปรึกษา

กล้วยไม้ : สวัสดีค่ะอาจารย์ หนูอยากมาขอคำปรึกษาจากอาจารย์ เพราะหนูไม่รู้ว่า หนูจะเลือกเรียนต่ออะไรดีที่จะเหมาะสมกับหนู

ครู : หนูพอจะบอกได้ไหมคะว่าตอนนี้ หนูสนใจ การเรียนต่อด้านไหนอยู่บ้างหรือเปล่า

กล้วยไม้ : ก็มีอยู่เหมือนกันแหละค่ะอาจารย์ แต่หนูไม่แน่ใจว่ามันจะใช่สิ่งที่หนูชอบจริงหรือเปล่า

ครู : แล้วมีอะไรบ้างล่ะคะ ที่กล้วยไม้สนใจอยู่

(ถามเพื่อให้กล้วยไม้ค้นหาตัวเองว่าชอบเรียนด้านไหน)

- กล้วยไม้ : หนูเคยคิดว่า หนูอยากเป็นวิศวกร
เพราะเพื่อนๆ เขามักจะบอกว่า
อย่างหนูเนี่ยบุคลิกทำทางเหมาะ
ที่จะเป็นวิศวะ
- ครู : หนูว่าบุคลิกของหนูที่ว่าเหมาะกับการ
เป็นวิศวกร ตามที่เพื่อนคิดนั้นมีอะไรบ้าง
- กล้วยไม้ : ก็หนูเป็นคนแข็งแรง ลุยๆ แล้วก็ไม่ค่อย
จะอ่อนโยนเท่าไรนัก อย่างที่อาจารย์
เห็นนี่แหละค่ะ
- ครู : แล้วหนูทราบข้อมูลอื่นของคนที่
เรียนสาขา วิศวกรรมศาสตร์อีกไหมคะ
- กล้วยไม้ : ก็พอจะทราบค่ะ หนูชอบเรียนวิชา
คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ ซึ่งหนูก็ทำคะแนน
ได้ดีทั้ง 2 วิชา
- ครู : ดีมากค่ะ หนูก็พอจะรู้จักตัวเองดีทีเดียว
หนูเคยสนใจและชอบที่จะทำงาน
อะไรที่เกี่ยวกับเครื่องจักร เครื่องยนต์
กลไกต่างๆ บ้างหรือไม่คะ.....

(พูดให้กำลังใจ
และถามเพื่อ
สำรวจลักษณะ
งานที่กล้วยไม้
สนใจว่ากล้วยไม้
สนใจจริงหรือไม่)

- กล้วยไม้ : ไม่ชอบเลยคะ หนูคิดว่าถ้าหนูจะเรียน
วิศวะ หนูก็อยากจะเรียนไปทางสาขา
วิศวกรรมอุตสาหการ เพราะว่าเรียนเน้นไป
ทางการบริหารวิศวกรรมใช้ไหมคะอาจารย์
- ครู : เท่าที่ครูทราบ การเรียนสาขาวิศ- (นอกกล้วยไม้
อุตสาหการนั้นก็จะต้องเรียนพื้นฐาน เพื่อไม่ให้ทราบ
และฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับวิศวะสาขาต่างๆ ข้อมูลประกอบ
ไม่ว่าจะเป็น เครื่องกล โยธา หรือ อื่นๆ ด้วย การตัดสินใจ)
แล้วจึงเรียนบริหารเพื่อให้สามารถ
มีความรอบรู้จริง
- กล้วยไม้ : อาจารย์คะ ถึงแม้ว่าหนูจะชอบฟิสิกส์
แต่หนูก็ไม่ชอบเลยที่จะต้องไปจับ
เครื่องมือเครื่องมือแบบนั้น หนูเคยคุย
กับรุ่นพี่ที่เรียนวิศวะ เขาบอกหนูว่า
ปีแรกๆ เขาต้องเลื่อยเหล็กด้วย
หนูก็เริ่มกลัวๆ แล้วล่ะคะ
- ครู : แล้วหนูมีแนวทางอื่นที่สนใจ (ถามเพื่อให้
อีกบ้างหรือเปล่าคะ กล้วยไม้ ค้นหา
ทางเลือกอื่นๆ)

กล้วยไม้ : ก็มีค่ะมันจึงทำให้หนูกำลังสับสน
ต้องมาคุยกับอาจารย์วันนี้ มีอยู่วันหนึ่ง
คุณแม่พาหนูไป รักษาสิ่วที่คลินิก
คุณแม่บอกว่าที่นี่มีคนนิยมมารักษา เพราะ
ตัวยานั้นเภสัชกรที่นี้คิดสูตรยาขึ้นมาเอง
หนูก็เลยเริ่มจะสนใจอาชีพด้านเภสัชกรขึ้นมาบ้าง

ครู : หนูสนใจจะเรียนวิศวะอุตสาหกรรม (สรุปความ)
แล้วคิดว่าเรียนได้ เพราะทำคะแนนคณิต เพื่อให้
ฟิสิกส์ได้ดี พอรู้ว่าต้องปฏิบัติ กล้วยไม้พบ
เกี่ยวกับเครื่องมือต่างๆ ซึ่งหนูไม่ชอบ ประเด็นที่จะ
หนูซักไม่แน่ใจว่าคุณแม่พาไปคลินิก กล้วยไม้พบ
รักษาสิ่ว หนูประทับใจเภสัชกร (แก้ปัญหา)
เลยเกิดความสนใจอาชีพเภสัชกร
ขึ้นมาอีก

กล้วยไม้ : ค่ะ หนูเลยสับสนและไม่แน่ใจว่าจะเลือกอะไรดี

ครู : หนูเกิดความสับสนกับความสนใจที่เกิดขึ้น
ครูมีแบบทดสอบความสนใจบุคลิภาพกับ
อาชีพ หนูสนใจไหมคะ

- กล้วยไม้ : ดีค่ะ หนูอยากวัดว่าตัวเองเหมาะกับ
อาชีพใดแน่ หนูจะได้หางาน
กับเรื่องนี้เสียที ถ้าอย่างนั้นพุงนี้
หนูขอนัดมาทำแบบทดสอบเลยได้ไหมคะ
- ครู : ได้เลยค่ะ ขอเป็นช่วงเย็นหลังเลิกเรียนแล้วกันนะ
- กล้วยไม้ : ค่ะ ขอบคุณาจารย์มากค่ะ สวัสดีค่ะ

หลังจากให้คำปรึกษาแล้ว ต่อมากล้วยไม้ก็ทำแบบทดสอบพบว่า กล้วยไม้สนใจในอาชีพเภสัชกร เมื่อศึกษาข้อมูลด้านการเรียน ก็ทราบว่า กล้วยไม้มีผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมากโดยเฉพาะวิชาที่จะต้องสอบวัดความรู้เพื่อเรียนต่อในคณะ หรือสาขาเภสัชกร กล้วยไม้ จึงตัดสินใจเลือก อาชีพเภสัชกรโดยสมัครสอบวัดความรู้ในรายวิชาที่สอดคล้องกับอาชีพนี้

- หมายเหตุ
1. แบบทดสอบความสนใจบุคลิกภาพกับอาชีพ ขอยืมได้จาก งานแนะแนวของโรงเรียน
 2. การแปลผลจากแบบทดสอบ อาจขอความช่วยเหลือ แนะนำจากอาจารย์แนะแนวของโรงเรียน

ตัวอย่าง การบันทึกการให้คำปรึกษา

โรงเรียน สามัคคีศึกษา
ผู้ขอรับการให้คำปรึกษาชื่อ น.ล.กล้วยไม้
ชั้น ม. 5/4

จังหวัด ตราด
นามสกุล สีทอง

ลักษณะการเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา

- ☒ ผู้เรียนมาเอง
☐ ครูที่ปรึกษาแนะนำ
☐ ครูฝ่ายปกครอง
☐ อื่นๆ.....(โปรดระบุ)

วันที่ 22 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

เวลา 11.50 - 13.00 น.

ปัญหา วิดกกังวลเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ

สาเหตุ นักเรียนไม่รู้จักอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

การให้คำปรึกษา

- 1) ให้นักเรียนสำรวจความสนใจของตนเอง
- 2) ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อเป็นแนวทางการตัดสินใจ
- 3) ให้นักเรียนทำแบบทดสอบ

การนัดหมายครั้งต่อไป 23 กุมภาพันธ์ 2545 เวลา 15.30 น.

การติดตามผล การแปลผลจากแบบทดสอบ, ผลการเรียน และการ
ให้คำปรึกษา เพื่อให้สมัครสอบในรายวิชาที่สอดคล้อง
กับอาชีพ

ลงชื่อ.....

(นางสาวสิดา หล้าสกุล)

ผู้ให้คำปรึกษา

ปัญหาผู้สาว

กอบกุล อายุ 16 ปี นักเรียนชั้น ม. 4 มาพบครูแนะแนวด้วยตนเอง เมื่อรู้ว่าตนตั้งครรภ์ได้ 3 เดือน และเพื่อนชายเริ่มตีตัวออกห่าง ตนไม่สามารถรับสภาพนี้ได้ กลัวพ่อแม่ลงโทษและต้องลาออกจากโรงเรียน

การให้คำปรึกษา

- ครู : กอบกุลนั่งก่อนซิทำตัวตามสบายเป็นอย่างไรบ้างวันนี้
- กอบกุล : ก้มหน้า (ถอนหายใจ)
- ครู : หนูไม่สบายใจ มีอะไรพอจะเล่าให้ครูฟังได้ไหม ครูขอให้หนูมั่นใจว่าเรื่องราวที่เราคุยกันจะเป็นความลับ
- กอบกุล : หนูสับสน วุ่นวายใจ ทำอะไรไม่ถูกค่ะอาจารย์
- ครู : ตอนนี้ค่อยๆ ลำดับเรื่องราวก่อนดิไหม (พูดเพื่อให้กอบกุลมีสติที่จะลำดับเรื่องราว เพื่อให้ตรงประเด็น)
- กอบกุล : หนูกับแฟน...(หยุดชั่วขณะ) หนูสงสัยว่ามีอะไรผิดปกติ จึงไปหาหมอตรวจหมอบอกว่าหนูท้อง 3 เดือนแล้วค่ะ หนูไม่รู้ว่าทำอะไรดี

ครู : ถ้าจะต้องทำอะไรหนูลองคิดดูซิคะ
ว่าจะทำอะไรก่อน

กอบกุล : หนูไม่ทราบค่ะ หนูไม่กล้าบอกใคร
เพราะถ้าพ่อรู้พ่อต้องตีหนูตายแน่

ครู : หนูพอจะบอกครูถึงสาเหตุที่พ่อ
ต้องลงโทษหนูหนักมาก
ได้ไหมคะ

(ถามคำถามให้
สัมพันธ์กับคำพูด
ของกอบกุลเพื่อ
ค้นหาปัญหา)

กอบกุล : หนูรู้สึกที่พ่อไม่รักหนู พ่อก็ดกััน
ไม่อยากให้หนูคบเพื่อนชายคนนี้

ครู : หนูคิดอย่างไรที่พ่อทำเช่นนั้น

กอบกุล : พ่อรักและห่วงหนูเกินไป พ่อไม่เข้าใจหนูเลย

ครู : หนูหมายความว่าอย่างไรที่พ่อไม่เข้าใจหนู

กอบกุล : หนูกับแฟนรักกัน พ่อก็ดกัันหนู เราต้องหลบๆ
ซ่อนๆ ที่จะพบกัน เราชักกันมากค่ะ ถ้าพ่อ
ไม่กัันกันมากมันอาจไม่เกิดเรื่องนี้ก็ได้

ครู : หนูหมายความว่า พ่อเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้หนู
เกิดปัญหาครั้งนี้

กอบกุล : ใช่ค่ะ

ครู : สัมพันธภาพระหว่างพ่อกับหนูในขณะที่หนู
ยังไม่มีแฟนเป็นอย่างไรบ้างคะ

- กอบกุล : พ่อรักหนูมาก หนูเป็นความหวังของพ่อ
พ่อบอกว่าหนูจะเป็นคนเดียวในนามสกุลนี้
ที่จะได้เรียนสูงๆ
- ครู : หนูเป็นความหวังของพ่อ
- กอบกุล : ค่ะ
- ครู : พ่อเคยลงโทษหนูไหมคะ
- กอบกุล : ไม่เคยค่ะ แต่หนูกลัวเรื่องนี้ เพราะ
พ่อห้ามหนูไม่ให้คบกับแฟน
- ครู : หนูทราบสาเหตุไหมที่พ่อไม่ให้คบกับแฟน
- กอบกุล : พ่อกลัวหนูเรียนไม่จบ ถ้าหนูมีแฟน
- ครู : แล้วหนูคิดอย่างไรกับความคิดของพ่อ
- กอบกุล : มันไม่เกี่ยวกับ หนูรักเรียน หนูอยากเรียนจบ
หนูรักพ่อ หนูต้องเรียนจนจบแน่ๆ
- ครู : แล้วหนูพูดกับพ่อเรื่องนี้ไหม
- กอบกุล : หนูไม่กล้า เพราะพ่อห้ามหนูคบกับแฟนเลย
- ครู : หนูไม่กล้าพูดสิ่งที่เป็นความตั้งใจของหนู
หนูคิดว่าพ่อเป็นส่วนที่ผลักดันให้หนู
เกิดปัญหาครั้งนี้ ตอนนี้ปัญหามันเกิดขึ้นแล้ว
หนูก็กลัวพ่อจะลงโทษหนู แต่ที่เราคุยกัน
พ่อรักหนูและไม่เคยลงโทษหนูเลย

(สรุปความเพื่อ
ให้กอบกุลเห็น
ประเด็นปัญหา
ชัดเจนยิ่งขึ้น)

- กอบกุล : ใช่ค่ะ แต่คราวนี้พ่อต้องเล่นงานหนูแน่ๆ
เลยค่ะ
- ครู : ทั้งๆ ที่หนูยังไม่ได้พูดคุยกับพ่อเลย
- กอบกุล : ถ้าหนูบอกกับพ่อ พ่อต้องโกรธและตีหนูแน่
เพราะหนูจะเรียนไม่จบ
- ครู : หนูคิดว่า หนูจะเรียนไม่จบหรือคะ
- กอบกุล : หนูเรียนจบแน่ๆ ค่ะ หนูรักเรียน
หนูรักพ่อ ถึงหนูจะท้องหนูก็เรียนได้
- ครู : เรียนอย่างไรหรือคะ
- กอบกุล : เรียนการศึกษาผู้ใหญ่ก็ได้ค่ะ มีเยอะแยะไปค่ะ
หนูเห็นคนตั้งท้องไปเรียนก็มี เขาก็ยังไปเรียน
บางคนเขาเรียนต่อถึงปริญญาโทแล้วนะค่ะ
ลูกตั้งหลายคนก็เรียนมาจาก กคน. นี่แหละค่ะ
- ครู : หนูรู้รายละเอียดเรื่องแนวทางการเรียน
แสดงว่าหนูมีแนวทางการแก้ไขอยู่แล้วใช่ไหมค่ะ
- กอบกุล : ค่ะ แต่หนูกลัวพ่อจะไม่ยอมรับ
- ครู : หนูคิดจะลองไหมคะ (ถามเพื่อท้าทาย)
- กอบกุล : มันจะได้หรือค่ะ พ่อไม่ตีหนูตายหรือค่ะ (ให้กอบกุลแก้ปัญหา)
- ครู : ปัญหาตอนนี้หนูยังไม่ได้พูดคุยกับพ่อ
หนูมีความรู้สึกกลัวพ่อจะโกรธ
- กอบกุล : ค่ะ
- ครู : แล้วถ้าหนูยังไม่ได้พูดคุยกับพ่อ
หนูก็จะกลัวอย่างที่เรารู้ตัวกันใช่มั้ย

กอบกุล : หนูจะลองดีหรือไม่คะ

ครู : หนูจะตอบคำถามนี้ ได้ดี

(พูดเพื่อให้กอบกุล

เป็นผู้ที่ตัดสินใจ

แก้ปัญหาด้วยตนเอง)

กอบกุล : หนูจะต้องลองดูนะคะ อย่างไรก็ตามหนูจะต้องเรียนจนจบแน่ๆ หนูจะเรียน กศน.

ครู : พ่อคงจะสบายใจขึ้นถ้ารู้ความคิด
เรื่องการที่หนูคิดจะเรียนจนจบ

กอบกุล : พ่ออาจจะโกรธ แต่พ่อก็คงไม่โกรธมาก
ถ้ารู้ว่าหนูคิดจะเรียนแน่ๆ พ่อรักหนูมาก
หนูแน่ใจแล้วละค่ะว่า หนูจะพูดกับพ่อ
พ่อโกรธหนูก็จะกราบขอโทษพ่อ พ่อรักหนู
พ่อคงไม่ตีหนูแน่ ดุซิคะ หนูรู้สึกดีขึ้น
ขอบคุณอาจารย์มากนะคะ

ครู : ครูเป็นกำลังใจให้ค่ะ

กอบกุล : ขอบคุณค่ะ

หลังจากให้คำปรึกษาแล้วครูที่ปรึกษาได้ไปเยี่ยมบ้าน พูดคุยกับ
ผู้ปกครองเพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาละหว่างทางบ้านก็ยอมรับในปัญหาที่เกิดขึ้น
กอบกุลจึงได้ตัดสินใจไปศึกษาต่อที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน

ช่วยเด็กได้ ดลิตกลางปัญหาน่าภูมิใจ
บันทึกไว้ใช้ประโยชน์ เสนอผลงาน

ตัวอย่าง การบันทึกการให้คำปรึกษา

โรงเรียน ณรงค์วิทยศึกษ จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์
 ผู้ขอรับการให้คำปรึกษาชื่อ น.ส.กอบกุล นามสกุล บุญกอบแก้ว
 ชั้น ม. 4/7

ลักษณะการเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา

- ☒ ผู้เรียนมาเอง
☐ ครูที่ปรึกษาแนะนำ
☐ ครูฝ่ายปกครอง
☐ อื่นๆ.....(โปรดระบุ)

วันที่ 20 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545 เวลา 15.30 - 17.00 น.

ปัญหา นักเรียนตั้งครรภ์ระหว่างเรียน กลัวว่าพ่อจะผิดหวังและรับไม่ได้

สาเหตุ ☆ พ่อไม่ต้องการให้คบกับเพื่อนชายคนนี้เนื่องจากเกรงว่าจะเสียการเรียน
 ☆ นักเรียนไม่รู้จักการควบคุมตนเอง

การให้คำปรึกษา

- 1) ให้นักเรียนสำรวจความคิดความรู้สึกของตนเอง
- 2) ครูและนักเรียนร่วมกันหาแนวทางเพื่อแก้ปัญหา
- 3) นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ปัญหาด้วยตนเองได้

การนัดหมายครั้งต่อไป ครูที่ปรึกษาไปเยี่ยมบ้านนักเรียนขอพบผู้ปกครอง
เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา

การติดตามผล โดยการพบปะพูดคุยกับผู้ปกครอง

ลงชื่อ.....

(นางกนกพร คุ่มแก้ว)

ผู้ให้คำปรึกษา

ปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ

ต่อม เป็นนักเรียนชายชั้น ม. 2 มักแสดงพฤติกรรมเหมือนเพศหญิง เช่น แสดงท่าทางการแต่งทรงผม พูดเสียงสูงยานคาง ไม่ชอบเล่นแรงๆ ไม่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมที่ต้องผจญภัย เช่น การไปค่ายลูกเสือ ต่อมไม่ค่อยมีเพื่อนในห้องเรียนก็มักจะชอบนั่งคนเดียว ต่อมรู้สึกเหงา จึงมาพบอาจารย์แนะแนวเพื่อขอคำปรึกษา

ต่อม : ผมมีเรื่องจะคุยกับอาจารย์หน่อยได้ไหมครับ

ครู : ยินดีค่ะ

ต่อม : คือว่า...ผมอยากจะถามว่า ชีวิตเราเนี่ย จำเป็นต้องมีเพื่อนเยอะๆ ไหมครับ

ครู : ต่อมคิดว่ามีความจำเป็นไหมค่ะ

(ถามเพื่อให้ต่อม

ค้นหาคำตอบเอง)

ต่อม : ผมว่า อยู่คนเดียวก็ได้ สบายดี แต่บางครั้งก็อาจจะรู้สึกเหงาอยู่เหมือนกัน

ครู : ตอนนี้ ต่อมเหงาไหม

ต่อม : มากเลยครับ.....อาจารย์

ครู : เจ็บ

(เพื่อให้ต่อมได้

ระบายความรู้สึก)

ต่อม : คือ...เพื่อนที่อยู่ในห้องเขาไม่ค่อยชอบผม

บางครั้งเห็นผมเป็นตัวตลก ชอบหัวเราะเยาะผม

หรือบางทีก็ชอบเล่นแรงๆ พูดจากระโชกโฮกฮาก

ลื้อเลียนผมเวลาผมออกไปพูดหน้าชั้น
เวลาอาจารย์สั่งให้ทำงานกลุ่มผมก็ไม่รู้
จะเข้าไปอยู่กลุ่มไหนดี

ครู : ต่อมารู้สึกว่าเพื่อนไม่ชอบต่อม ชอบลื้อเลียน
ต่อม อะไรบ้างที่เขาชอบลื้อเลียน

(ถามเพื่อสำรวจ
หาปัญหาของต่อม)

ต่อม : เขาชอบลื้อเลียนท่าทางผม เวลาผมออกไป
รายงานหน้าชั้น และเลียนเสียงผมอีก
แล้วเพื่อนก็หัวเราะกัน ผมผิดปกติใช่หรือเปล่าครับ
เพื่อนๆ จึงทำอย่างนั้นกับผม

ครู : เพื่อนลื้อเลียนภาษาและท่าทางของต่อม
แล้วก็หัวเราะ ทำให้ต่อมไม่สบายใจว่า
ตัวเองผิดปกติหรือเปล่า

(ชวนซ้ำเพื่อ
ความชัดเจนใน
ปัญหาของต่อม)

ต่อม : อาจารย์ครับ อาจารย์ว่าผมมีท่าทาง
กระตุงกระตัง เหมือนผู้หญิงหรือเปล่าครับ

ครู : เคยมีใครเคยว่าต่อมเป็นแบบนี้ไหม

(ถามเพื่อค้นหา
สิ่งที่เก็บบก
เป็นแนวปัญหาที่
เชื่อมโยงมาถึง
ปัจจุบัน)

- ต่อม : มีครับ ตอนอยู่ ป.6 พ่อผมเคยเอาเข็มขัดฟาดผม แล้วด่าว่าผมว่าอย่าทำท่าทางกระตุงกระตัง อย่างผู้หญิงให้พ่อเห็นอีก พ่อไม่ชอบ มันเสียชาติตระกูล พ่อบอกว่า พ่อมีลูกผู้ชายเพียงคนเดียว คือผม ผมจะเป็นผู้ที่สืบสกุล อย่าทำให้วงศ์ตระกูลเสียหาย ผมก็ไม่อยากทำให้พ่อเสียใจหรอกครับ ผมไม่เคยคิดว่าผมอยากจะเป็นผู้หญิงเลย พ่อไม่น่าจะทำกับผมอย่างนี้(น้ำตาซึม)
- ครู : แล้วเหตุการณ์วันนั้นเป็นอย่างไรต่อไป
- ต่อม : พ่อฟัดผมแล้วพ่อก็ขับรถออกจากบ้านไป แม่กับพี่สาวผมก็โผล่เข้ามาถอด เราร้องไห้กัน ทั้งสามคน ตั้งแต่นั้นมาพ่อก็ไม่ค่อยพูดกับผมเลย มีแต่แม่กับพี่สาวเท่านั้นที่ผมจะพูดคุยปรึกษาด้วย
- ครู : ต่อมาจำความรู้สึกตอนนั้นได้ไหมคะ
- ต่อม : อาจารย์ครับ จนถึงวันนี้ผมยังไม่เคยรู้สึกเสียใจ จะเรียกอย่างไรดีล่ะครับ เจ็บปวดดีไหม มันเป็น ความรู้สึกที่ยากจะบรรยาย เรียกว่าเสียใจสุดๆ เลยครับ
- ครู : ต่อมาบอกสาเหตุของความเสียใจวันนั้นได้ไหมคะ
- ต่อม : ผมไม่มีวันลืม พ่อเอาเข็มขัดฟาดผม ผมไม่เจ็บหรอกครับ แต่ผมเห็นสายตาพ่อตอนด่าผมว่า เสียชาติตระกูล พ่อมีลูกผู้ชายคนเดียว ผมเป็นผู้สืบสกุล ผมเสียใจมาก ผมรักพ่อ ผมก็รู้ว่าพ่อรักผม ผมจะเปลี่ยนอย่างไรดีครับ

ครู : ต่อมหมายความว่าอย่างไร ที่ว่าจะเปลี่ยน
อย่างไรดี (ถามเพื่อให้ต่อม
เห็นประเด็นที่จะ
เปลี่ยนแปลงตัวเอง)

ต่อม : ทำทางดั่งดั่ง วิธีพูด ครับ

ครู : ต่อมต้องการเปลี่ยนทำทางดั่งดั่ง วิธีพูดหรือคะ

ต่อม : ครับ เพื่อนจะได้ไม่ล้อ พ่อจะไม่เสียใจมาก
เหมือนทุกวันนี้

ครู : ต่อมรู้สึกอย่างไรกับทำทางดั่งดั่ง
วิธีพูดของตัวเอง

ต่อม : อาจารย์ครับ ผมว่ามันเป็นเวอร์กรรม ผมไม่อยาก
เป็นแบบนี้ ผมไม่มีความสุขเลย

ครู : แล้วต่อมเคยปรับปรุง เปลี่ยนแปลง
อย่างไรบ้าง (ถามเพื่อให้ต่อม
บอกถึงวิธีแก้
ปัญหา)

ต่อม : ผมเคยลองเดินตรงๆ ในกระจก เคยลอง
พูดเสียงห้าวๆ แต่เดี๋ยวนี้เหมือนเดิม

ครู : ต่อมมีงานอดิเรกไหมคะ

ต่อม : ผมชอบอยู่กับคอมพิวเตอร์ และฟังเพลงเศร้าๆ

ครู : ต่อมชอบคอมพิวเตอร์ เล่นเกมส์หรือทำอะไรคะ

ต่อม : ผมทำได้หมดครับ

ครู : ต่อมเคยฟังเพลง ร็อค สดิงค์ ไหมคะ

ต่อม : เคยครับ ผมก็ชอบนะครับ อ้าพล ลำพูน
ยังตอนเขาอยู่ในวงไมโคร แต่พอผมฟังเพื่อนๆ
ก็ล้อผม ผมเลยไม่ฟังอีก

ครู : แล้วดารา “ชาย” และดารา “หญิง”
ต่อมชอบใคร

(ถามเพื่อจะได้วิเคราะห์
ว่าต่อมชอบในบทบาท
ทางเพศใด)

ต่อม : ผมชอบดอม เทรนนิ่ง ส่วนดาราหญิง
ผมดูได้ทุกคนแหละครับ

ครู : ต่อมชอบดอม เทรนนิ่ง เพราะอะไรคะ

ต่อม : เขาแสดงเก่ง และดูเป็นแมนดีครับ

ครู : เป็นแมนเป็นอย่างไรหรือคะ

ต่อม : กล้ามใหญ่ เสียงดัง ดูดีจังครับ

ครู : ต่อมทราบไหม ทำไมดอม เทรนนิ่ง
ถึงกล้ามใหญ่ดูเป็นแมน

ต่อม : เขายกดัมเบลทุกวัน เขาเล่นเพาะกายด้วยนะครับ
ผมอยากทำนะครับ

ครู : แล้วอะไรทำให้ต่อมไม่ทำล่ะคะ

ต่อม : ผมไม่มีเครื่องเพาะกาย ผมไม่กล้าบอกพ่อ
ให้ซื้อ กลัวพ่อจะไม่ซื้อให้

ครู : ต่อมคิดว่าถ้าคุยกับพ่อเรื่องเพาะกาย
คุณพ่อจะโกรธต่อมไหม

ต่อม : ไม่โกรธหรอกครับ พ่อจะตีใจด้วยซ้ำ

ครู : แล้วทำไมต่อมาทำไมกลับบอกพ่อให้ซื้อ
กล้วยพ่อก็จะไม่ซื้อให้ ต่อมคิดอย่างนั้นจริงๆ หรือคะ

ด้อม : ไม่หรอกครับผมอยากลองเล่นเพาะกายด้วย
เหมือนกัน

ครู : แล้วทำไมไม่คุยกับคุณพ่อละคะ

ด้อม : ผมอายพ่อครับ

ครู : ต่อมบอกว่า พ่อจะดีใจด้วยซ้ำ

(พูดเพื่อจูงใจให้รู้
การแก้ปัญหา)

ด้อม : จริงๆ ครับ ผมต้องหาทางคุยกับพ่อแล้ว
ผมฝันจริงๆ นะ ครับ ที่จะเป็นผู้ชายเต็มตัว

ครู : ฝันเฉยๆ เหมอคะ

ด้อม : ผมจะทำให้เป็นจริง

ครู : เมื่อไรคะ

ด้อม : เย็นนี้ผมจะคุยกับพ่อ คุยกับอาจารย์แล้ว
ผมมีกำลังใจขึ้นมาก ถ้าอาจารย์เห็นผม
เดินกระดุกกระดิง อาจารย์ทักผมนะครับ

ครู : ครูดีใจที่ต่อมคิดว่าจะเปลี่ยนแปลงตัวเองได้
คุยกับคุณพ่อได้ผลอย่างไรแล้ว พรุ่งนี้มาเล่า
ให้ครูฟังที่ห้องแนะแนวในเวลาช่วงนั้นะ

(เสริมความมั่นใจ
และนัดหมาย เพื่อ
ช่วยเหลือต่อม
ต่อไป)

ด้อม : ครับ สวัสดีครับ แล้วผมจะมาเล่าให้อาจารย์ฟัง

การให้ความช่วยเหลือต่อมามีการให้คำปรึกษาและฝึกพฤติกรรม ที่เหมาะสมในการแสดงออกอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งมั่นใจว่า ต่อมสามารถแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมกับบทบาททางเพศของตน

ตัวอย่าง การบันทึกการให้คำปรึกษา

โรงเรียน สดใสพิทย
ผู้ขอรับการให้คำปรึกษาชื่อ ด.ช.ต่อม
ชั้น ม. 2/5

จังหวัด ย่างทอง
นามสกุล สกุลศรี

ลักษณะการเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา

- ☒ ผู้เรียนมาเอง
☐ ครูที่ปรึกษาแนะนำ
☐ ครูฝ่ายปกครอง
☐ อื่นๆ.....(โปรดระบุ)

วันที่ 25 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

เวลา 15.30 - 17.00 น.

ปัญหา กังวลใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกของคนที่คล้ายเพศหญิง

- สาเหตุ**
1. เพื่อนล้อเลียน
 2. พ่อไม่พอใจพฤติกรรมที่เป็นอยู่

- การให้คำปรึกษา**
- 1) ให้นักเรียนระบายความรู้สึกของตนเอง
 - 2) ให้นักเรียนสำรวจปัญหาและค้นหาประเด็นที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง
 - 3) ให้กำลังใจเพื่อสร้างความมั่นใจแก่นักเรียน

การนัดหมายครั้งต่อไป 26 กุมภาพันธ์ 2545 เวลา 15.00 น.

การติดตามผล นัดหมายเพื่อฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม
อย่างต่อเนื่อง

ลงชื่อ.....

(นางสมลิริ เวชยาวาณิช)

ผู้ให้คำปรึกษา

ปัญหาไม่กล้าปฏิเสธ

ป้อมเป็นนักเรียนชั้น ม. 3 ของโรงเรียนมีชื่อแห่งหนึ่ง เป็นคนดี เพื่อนรัก เพราะมีนิสัยที่ชอบตามใจเพื่อน ไม่ขัดใจเพื่อน ไม่ว่าเพื่อนจะชวนไปเที่ยวที่ไหนก็ไม่ปฏิเสธ ทั้งๆ ที่บางครั้ง ป้อมต้องการปฏิเสธแต่ก็ไม่กล้า ทำให้ ป้อมอึดอัด กังวล และขาดความมั่นใจในตนเอง

เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา เอกเพื่อนของป้อมได้ชักชวนให้ป้อมเสพยาบ้า ที่ห้องน้ำหลังโรงเรียน บังเอิญมีรุ่นพี่มาเข้าห้องน้ำ เอกจึงรีบหลบไปและนัดให้ ป้อมไปพบ ตอนเย็นที่หลังหอประชุม ในวันรุ่งขึ้น ป้อมกังวลมากเพราะไม่กล้าปฏิเสธ ครูที่ปรึกษาคงจะแนะนำป้อมได้

ป้อม : สวัสดีครับ อาจารย์ว่างไหมครับ

(พูดเพื่อเกิดความ

ครู : ว่างครับ ป้อมนั่งคุยกับครูก่อน

คุ้นเคย)

ป้อม : ผมไม่รู้จะเริ่มต้นอย่างไรดีครับ

ครู : ป้อมคิดดูซิว่า เรื่องที่ป้อมอยาก

(ถามเพื่อหาข้อมูลที่

จะเล่าให้ครูฟัง คือเรื่องอะไร

ตรงประเด็น)

ป้อม : ผมเบื่อกับตัวเอง ผมเป็นคนที่ชอบตามใจเพื่อน

เพราะกลัวเพื่อนไม่รัก แต่บางทีสิ่งที่ผม

ตามใจเพื่อนก็ขัดความรู้สึกของผม

ครู : เธอรู้สึกกังวลที่ต้องตามใจเพื่อนๆ ที่เธอก็ไม่ชอบ

(พูดเพื่อให้บ๊อม
รู้ถึงความรู้สึก
ของตนเอง)

บ๊อม : ครับ มันก็เป็นอย่างนี้บ่อยมาก

ครู : เธอพอจะเล่าให้ครูฟังบ้างได้ไหม

บ๊อม : ได้ครับ เช่น เวลาที่เพื่อนชวนไปดูภาพยนตร์เรื่องจินดาราซึ่งผมไม่ชอบเรื่องนี้เลย แต่ผมก็ไม่กล้าขัดใจเพื่อน

ครู : บ๊อมรู้สึกอย่างไรกับตัวเองที่ไม่กล้าปฏิเสธเพื่อน

(ถามเพื่อให้
บ๊อมทราบบทบาท
ความรู้สึกของตนเอง
ที่ไม่กล้าปฏิเสธ)

บ๊อม : ผมรู้สึกว่าผมขาดความมั่นใจในตนเอง ถ้าผมยังเป็นอย่างนี้ต่อไปผมคงแย่นะ

ครู : ที่บ๊อมว่าแย่นะ หมายถึงความว่อย่างไร

บ๊อม : อาจารย์ครับ เวลาที่ผมกลัวๆ ผมก็จะไปหาพวกของเอก แล้วพวกเขาก็จะชักชวนให้ผมไปเสพยา ซึ่งผมไม่รู้จะปฏิเสธอย่างไรดี

ครู : บ๊อมคิดอย่างไรกับเรื่องการเสพยา และการไม่กล้าที่จะปฏิเสธ

ป้อม : อาจารย์ครับ ใครๆ ก็รู้ว่าเสพยามันเป็นอันตราย
ถ้าถูกจับได้ก็เสียอนาคต แต่ผมจะปฏิเสธอย่างไร
ล่ะครับ

ครู : ป้อมรู้ว่ายาเสพติดเป็นอันตรายและทำลายอนาคต
แต่ก็หาทางปฏิเสธไม่ได้

ป้อม : ครับ อาจารย์ช่วยผมหน่อยครับ

ครู : ครูดีใจที่ป้อมคิดจะปฏิเสธ เพียงแต่ยังหา
วิธีการไม่ได้ที่ผ่านมามีป้อมพอบททานได้ไหมว่า
เคยปฏิเสธอะไรมาบ้าง

(ให้กำลังใจที่ป้อม
คิดจะปฏิเสธ)

ป้อม : ก็เคยนะครับ ถ้าเพื่อนชวนผมกินปลา ผมทาน
ไม่ได้เลย ผมจะปฏิเสธ

ครู : เธอปฏิเสธทันทีเลยใช่ไหม

ป้อม : ปฏิเสธทันทีเลยครับ ผมรังเกียจปลามากครับ

ครู : แล้วยาเสพติดล่ะ รังเกียจไหม

(ถามให้เกิดการ
เปรียบเทียบเพื่อ
เชื่อมโยงไปสู่การ
แก้ปัญหา)

ป้อม : โอ้ยอาจารย์ครับ ผมยิ่งกว่าเกลียดอีก
กลัวมันจริงๆ เลยครับ

ครู : แล้วทำไมไม่ปฏิเสธล่ะครับ

ป้อม : เออ....เอกเป็นเพื่อนตั้งแต่ชั้นประถม
ถึงเราจะไม่ได้อยู่กลุ่มเดียวกัน แต่ผมกับเอก
ก็คบกันอยู่ครับ

ครู : ปัญหาของป้อมคือ ไม่กล้าปฏิเสธเพื่อน (พูดให้ป้อมเห็นปัญหา
บังเอิญมาเจอเพื่อนที่คุ้นเคยแล้วชวนเสพยา ที่ป้อมไม่กล้าปฏิเสธ)
เลยอึดอัดใจ

ป้อม : ครับอาจารย์

ครู : ป้อมบอกครูเรื่องไม่ชอบทานปลา ไครมาชวน (สรุปเพื่อให้ป้อมเข้าใจ
ก็ปฏิเสธ เพราะป้อมรังเกียจปลา แต่ยาเสพติด ปัญหาชัดเจนขึ้น)
ป้อมทั้งเกลียด ทั้งกลัว สำหรับเอกเป็นเพื่อน
ที่คุ้นเคยกันตั้งแต่เด็ก เมื่อชวนเสพยา
ป้อมจึงอึดอัดใจ

ป้อม : ครับ

ครู : ถ้าเอกไม่ใช่เพื่อนตั้งแต่ชั้นประถม ป้อมจะ
กล้าปฏิเสธไหม

ป้อม : กล้าครับ เพราะผมไม่ชอบยาเสพติด
ทั้งเกลียดและกลัว

ครู : จริงๆ แล้ว อะไรที่ป้อมไม่ชอบป้อมก็สามารถ
ปฏิเสธได้ไม่ใช่หรือ

ป้อม : คงใช่ครับ

ครู : “คงใช่ครับ” หมายความว่าอย่างไร

ป้อม : เออ... ใช่ครับ

ครู : พิจารณาให้ดีสิ่งที่ไม่ชอบ สิ่งที่รังเกียจ
ป้อมจะปฏิเสธไหม

ป้อม : ปฏิเสธแน่นอนครับ

ครู : แล้วป้อมอยากดูหนังเรื่องจันดาราไหม

(ถามเพื่อให้

ป้อมฝึกปฏิเสธ)

ป้อม : ไม่อยากดูครับ ผมไม่ชอบ มีแต่บทโป๊า

ครู : ป้อมรู้ได้อย่างไร

ป้อม : ก็ผมดูทีวี อ่านหนังสือ เขาก็วิจารณ์กันมาก
และผมก็ตั้งใจไว้ว่าจะไม่มีวันเสียเงินดูจันดารา
เด็ดขาด

ครู : ป้อมเคยบอกเพื่อนถึงเรื่องนี้บ้างไหม

(ถามเพื่อให้ผู้

ในประเด็นของ

ปัญหา)

ป้อม : ไม่เคยบอกครับ ไม่กล้าปฏิเสธพวกเขาครับ

ครู : ทั้งๆ ที่ป้อมตั้งใจว่า จะไม่มีวันเสียเงินดูหนัง
เรื่องนี้

(ถามเพื่อให้

ป้อมหาทาง

เลือก)

ป้อม : ครับ (พูดเสียงเบาๆ)

ครู : ถ้าไม่กล้าปฏิเสธ ก็ต้องไปดู ป้อมคิดว่า
ระหว่างสองสิ่ง ป้อมจะเลือกอย่างไร
ครับ

(ถามเพื่อ

ท้าทายให้ป้อม

กล้าปฏิเสธ)

ป้อม : โอ้ย.. ถ้าผมไปดูคงแข็งแ่ ผมไม่ชอบจริงๆ
เสียเงินด้วย ผมปฏิเสธดีกว่า

ครู : แล้วป้อมจะกล้าเธอ

ป้อม : คงต้องกล้าครับ ไม่งั้นผมคงเสียสตางค์
และเสียความรู้สึก

ครู : คำว่า “คง” ของป้อม เหมือนยังไม่แน่ใจ

(พูดเพื่อบั่นย้ำ
ความตั้งใจที่จะ
ปฏิเสธของป้อม)

ป้อม : แน่ใจครับ ผมปฏิเสธได้แน่นอน
(พูดเน้นเสียงชัดเจน)

ครู : ถ้าเอกชวนเสพยาละ ป้อมจะว่าอย่างไร

(ถามโดยดึง
กลับมาสู่ปัญหา
ของป้อม)

ป้อม : ผมจะบอกว่า “ไม่” มันอันตรายนะเพื่อน
แล้วผมจะเดินหนี

ครู : ดีมาก ครูมั่นใจว่า ป้อมทำได้

(พูดให้ป้อมมี
กำลังใจ)

ป้อม : อาจารย์ทำให้ผมโล่งใจ ผมรู้แล้วครับ
ว่าถ้าผมไม่ชอบอะไรที่ไม่ดีผมจะปฏิเสธทันที
ขอบพระคุณอาจารย์ จริงๆ ครับ

ครู : อย่าลืมมาเล่าให้ครูฟังบ้างนะ

(พูดให้ป้อมมา
พบในครั้งต่อไป)

ป้อม : ขอบพระคุณครับอาจารย์

จากการติดตามผลการให้คำปรึกษา ป้อมมีความมั่นใจและกล้าปฏิเสธ
สำหรับเอกซึ่งใช้สารเสพติด ได้ให้คำปรึกษาเพื่อทำการบำบัดรักษาต่อไป

ตัวอย่าง การบันทึกการให้คำปรึกษา

โรงเรียน ประชาชนวิทยา
ผู้ขอรับการให้คำปรึกษาชื่อ ด.ช.ป้อม
ชั้น ม. 3/4

จังหวัด นนทบุรี
นามสกุล รักดี

ลักษณะการเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา

- ☒ ผู้เรียนมาเอง
- ☐ ครูที่ปรึกษาแนะนำ
- ☐ ครูฝ่ายปกครอง
- ☐ อื่นๆ.....(โปรดระบุ)

วันที่ 20 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

เวลา 11.00 - 12.00 น.

ปัญหา ป้อมมีความวิตกกังวล ขาดความมั่นใจในตนเอง

สาเหตุ จากการไม่กล้าปฏิเสธการชักชวนของเพื่อนให้ใช้สารเสพติด

การให้คำปรึกษา ให้ป้อมได้ระบายความรู้สึกที่อัดอั้น ได้สะท้อนความรู้สึก ให้ป้อมเกิดความกระจำแจ้งในปัญหาเพื่อให้เห็นผลเสียที่ตามมาของการไม่รู้จักปฏิเสธ ใช้คำถามที่ท้าทายให้ป้อมได้ค้นพบรู้จักสิทธิของตนเองที่จะปฏิเสธในสิ่งที่ตนเองไม่ชอบอย่างมั่นใจ

การนัดหมาย มีการนัดหมายให้ป้อมมาพบในวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545 เวลา 11.00 - 12.00 น.

การติดตามผล

- ☆ จากข้อมูลที่ได้จากการให้คำปรึกษากับป้อมเป็นระยะๆ
- ☆ จากการสอบถามพฤติกรรมทั่วไปของป้อม จากเพื่อน และครูผู้สอน

ลงชื่อ.....

(นายชัยชนะ ประสพสุข)

ผู้ให้คำปรึกษา

บทสรุป

การให้คำปรึกษา เป็นเรื่องที่มีอยู่ในชีวิตประจำวันของคนเรา และเป็นสิ่งที่ใกล้ตัว ไม่เฉพาะแต่การแก้ปัญหาระหว่างครูกับผู้เรียนเท่านั้น ครูกับครู หรือคนในครอบครัว ก็จำเป็นต้องใช้การให้คำปรึกษาเช่นกัน เพราะทุกคนไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ ล้วนแล้วแต่ต้องได้ประสบกับปัญหาทั้งสิ้น ไม่ปัญหาใดก็ปัญหาหนึ่ง และเมื่อประสบกับปัญหาที่ต้องการคนที่จะสามารถพูดคุยระบายความอัดอั้นคับข้องใจคลายความทุกข์และเป็นที่พึ่งได้ ในการพูดคุยเพื่อคลายความทุกข์ หากนึกถึงกระบวนการของการให้คำปรึกษาที่เป็นขั้นตอนและใช้ทักษะต่างๆ (ดังได้กล่าวมาแล้วในเอกสารฉบับที่ 1, 2, 3) ก็จะ ทำให้การพูดคุยนั้นๆ มีผลก่อให้เกิดการกระทำที่ตามมาหรือแก้ปัญหาได้ แทนที่จะเป็นการพูดคุยกันเพื่อปลอบใจหรือเข้าใจเพียงอย่างเดียว การพูดคุยนั้นจะมีคุณค่า และเกิดประสิทธิผลให้ความพึงพอใจ ทั้งผู้ให้และผู้รับ

การให้คำปรึกษาเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์
ที่ไม่มีสูตรสำเร็จ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเทคนิค
วิธีการ ที่ครูใช้และที่สำคัญมีความตั้งใจจริง
ที่จะช่วยเหลือ ดูแลผู้เรียนด้วย
ความรัก ความเมตตาอย่างกัลยาณมิตร
จะช่วยแก้ปัญหาให้คลี่คลายลงไปได้
ด้วยตัวของเราเอง

เชื่อว่า

ทุกท่านเป็นผู้ให้คำปรึกษาได้ และเป็นได้ดีด้วย

ดีใจหรือไม่ใจ. กลับไปอ่านเอกสาร ฉบับที่ 1, 2

และ 3 ดูอีกทีแล้วลองทำดู จะรู้ว่าเป็นได้ดีกว่า

ที่คิดเสียอีก

คณะดำเนินการ

ที่ปรึกษา

นายประพัฒน์พงศ์	เสนาถุธี	อธิบดีกรมวิชาการ
นายประสัท	สอานวงศ์	รองอธิบดีกรมวิชาการ
นางมัลลิกา	นิตยาพร	ผู้อำนวยการ
		ศูนย์แนะแนวการศึกษา
		และอาชีพ

ผู้รับผิดชอบ

นางบังอร	เอี่ยมรอด	หัวหน้าโครงการ
นางสมปอง	จันทร์มานิตย์	เลขานุการ
นางลาวาวิจิ	ชัยหาญ	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะทำงาน (ครั้งที่ 1)

1. นางศรีวรรณ	จันทร์วงศ์	สถาบันราชภัฏอุดรธานี จ.อุดรธานี
2. นางซอสดดา	ขวัญเมือง	สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม จ.พิษณุโลก
3. นายวิญญู	พุลศรี	สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ จ.เชียงใหม่
4. นายวิระ	อุสาหะ	หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 8 จ.เชียงใหม่

5. นางสาววัฒนา	คลองดี	หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 จ.ลพบุรี
6. นางพวงพยอม	อุสาคะ	โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จ.เชียงใหม่
7. นางอุไรวรรณ	พิพัฒน์ขจรศักดิ์	โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม จ.เชียงราย
8. นางภารดี	พันธุ	โรงเรียนดำรงราษฎร์- สงเคราะห์ จ.เชียงราย
9. นางลัดดาวลัย	ไคว้ตระกูล	โรงเรียนลำปางกัลยาณี จ.ลำปาง
10. นางจันทร์ทรา	ยศสมแสน	โรงเรียนหางดงรัฐราษฎร์- อุปถัมภ์ จ.เชียงใหม่
11. นางสาวจินตนา	ศรีสุเทพา	โรงเรียนจรูญลองรัตนาคาร จ.แพร่
12. นายประพันธ์	ปรีชาธรรมรัตน์	โรงเรียนอุดมตรุณี จ.สุโขทัย
13. นางสาวสรินทร์	ลำไย	โรงเรียนอุดมตรุณี จ.สุโขทัย
14. นางวาสนา	เขตกัน	หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 จ.ลพบุรี

15. นางบุญลือ ยิ้มแย้ม โรงเรียนศรีสำโรงชนูปถัมภ์
จ.สุโขทัย
16. นายสมชาย ตันเจริญ โรงเรียนศรีสำโรงชนูปถัมภ์
จ.สุโขทัย
17. นางสาวมาลี นันทสาร ข้าราชการบำนาญ
18. นางมุกดา แจ่มมีสุข โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี
จ.พิษณุโลก
19. นางวาสนา คูศิริรัตน์ โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี
จ.พิษณุโลก
20. นางสุนันทา เข้มทอง โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม จ.พิจิตร
21. นางนิกุล พูลเพิ่ม โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม จ.พิจิตร
22. นางสาวสุจารี คล้ายสังข์ โรงเรียนอยุธยาสุวรรณ
จ.พระนครศรีอยุธยา
23. นายวิจิต บุญซื่อ โรงเรียนท่าบ่อ จ.หนองคาย
24. นางสาวสรรเสริญ สุวรรณ สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดสิงห์บุรี จ.สิงห์บุรี
25. นางอมรรัตน์ แก้วมณี วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี จ.สระบุรี
26. นางจินตนา สังข์อยู่ทรัพย์ วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี จ.สระบุรี
27. นางวัชรินทร์ แย้มโสภี โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย
จ.พระนครศรีอยุธยา
28. นางวราภรณ์ หงษ์ดีสกุล โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช
บางขุนเทียน กรุงเทพฯ

29. นางสาวจรรยา	มีสกุล	โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ
จ.เพชรบุรี
30. นางศิริวรรณ	วัฒนไ้ม	โรงเรียนรยองวิทยาคม
จ.ระยอง
31. นางสาวจงกล	หงสุรพันธุ์	โรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร
จ.ชลบุรี
32. นางบังอร	เอี่ยมรอด	ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ
33. นายธีระ	ชัยยุทธยรรยง	ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ
34. นางสมปอง	จันทร์มานิตย์	ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ
35. นางสาววินิจ	ชัยหาญ	ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ
36. นางสาวโกส	สิงห์ลัดิต	ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ

คณะทำงาน (ครั้งที่ 2)

1. นางศิริวรรณ	จันทร์วงศ์	สถาบันราชภัฏอุดรธานี
จ.อุดรธานี
2. นายธิต	สร้อยสุวรรณ	โรงเรียนบุญวัฒนา
จ.นครราชสีมา
3. นายวิฑิต	บุญเชื้อ	โรงเรียนท่าบ่อ จ.หนองคาย
4. นางสาวกานดา	สมุลพจน์	โรงเรียนชัยภูมิภักดีชุมพล
จ.ชัยภูมิ
5. นางรวมพร	นิลโณ	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า
กรุงเทพฯ
6. นางสุทธิศรี	สมิตเวช	โรงเรียนสามเสนวิทยาลัยกรุงเทพฯ

7. นางบังอร	เอี่ยมรอด	ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ
8. นางสาวปอง	จันทร์มานิตย์	ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ
9. นางสาววิณีจ	ชัยหาญ	ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ
10. นางสาวโกส	สิงห์สถิต	ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ

บรรณาธิการ

นางบังอร เอี่ยมรอด

นางสมปอง จันทร์มานิตย์

ภาพปก

นายปริเปรม เปลียนบำรุง โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

วิพจน์ฉบับ

นางเน่งน้อย ชุมเพชร

นางสาวสุธาทิพย์ สัมครการ

ร่วมคิด - ร่วมทำ

ท่านเป็นผู้หนึ่งที่จะมีส่วนทำให้หนังสือแนะแนว ชุด : กลวิธีสู่การเป็นผู้ให้
คำปรึกษา มีความน่าอ่าน มีประโยชน์และคุ้มค่ามากที่สุดเพียงแต่ท่านอ่าน “การให้
คำปรึกษาช่วยแก้ไขปัญหาระยะยาว” และแสดงความคิดเห็นมายังศูนย์แนะแนวการศึกษา
และอาชีพ ในรายการต่อไปนี้

1. ด้านเนื้อหา

- 1.1 ลักษณะการนำเสนอ ☐ ดี ☐ ควรปรับปรุง
ข้อเสนอแนะ.....
- 1.2 อ่านแล้วเข้าใจ ☐ ง่าย ☐ ยาก
ข้อเสนอแนะ.....
- 1.3 ให้ความรู้ ☐ ดี ☐ ควรปรับปรุง
ข้อเสนอแนะ.....
- 1.4 ภาษาที่ใช้ ☐ ดี ☐ ควรปรับปรุง
ข้อเสนอแนะ.....
- 1.5 แบบฝึก สามารถปฏิบัติตามได้ ☐ ง่าย ☐ ยาก

2. รูปแบบ

- 2.1 ขนาด ☐ ดี ☐ ควรปรับปรุง
ข้อเสนอแนะ.....
- 2.2 สีสัน ☐ ดี ☐ ควรปรับปรุง
ข้อเสนอแนะ.....

3. ประโยชน์ที่ได้รับ

- 3.1
- 3.2
- 3.3

4. การนำไปใช้

☐ สามารถนำไปใช้ได้

☐ ไม่สามารถนำไปใช้ได้

5. การเผยแพร่ให้กับผู้อื่น

☐ เผยแพร่

☐ ยังไม่ได้เผยแพร่

ถ้าเผยแพร่ โดย

☐ พูดคุยให้ฟัง

☐ นำหนังสือไปให้อ่าน

☐ อื่นๆ

6. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....
.....
.....

ผู้ตอบ เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

อายุ.....ปี

แสดงความคิดเห็นในฐานะ

☐ อาจารย์ที่ปรึกษา

☐ อาจารย์ผู้สอน

☐ อาจารย์แนะแนว

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ที่อยู่

กรมวิชาการขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมคิด - ร่วมทำ
เพื่อให้การจัดทำหนังสือใบโอกาสต่อไปมีคุณภาพดียิ่งๆ ขึ้น

โปรดส่งคำตอบไปที่

ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
ถนนสุขุมวิท เอกมัย เขตคลองเตย
กรุงเทพฯ 10110
(กลุ่มงานพัฒนาศักยภาพบุคลากรแนะแนว)

